

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821200835
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7821200835.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej Y. J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. V. 9, C., zastúpenej JUDr. Luciou Bakošovou, advokátkou so sídlom Šafárikova 20, Rožňava, o zaplatenie 4.892,02 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 19. januára 2022 č. k. 9Csp/19/2021-222

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.892,02 eura s 5% ročnými úrokmi z omeškania od 28.08.2018 do zaplatenia v splátkach po 100,- eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca, počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti rozsudku do úplného splatenia dlhu, pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky (I.) a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (II.).

2. V celom rozsahu tým vyhovel žalobe, ktorá bola skutkovo vystavaná na tvrdení, že právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s.) a žalovaná uzatvorili spolu dňa 23.05.2017 zmluvu o pôžičke č. 7182907/8550502790, na základe ktorej poskytla banka žalovanej pôžičku vo výške 5.000,- eur, ktorú bola povinná vrátiť v pravidelných 72 mesačných splátkach vo výške 113,59 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8.178,48 eura . Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP plným procesným úspechom žalobcu v spore. Doplnil, že nevyhovel návrhu žalovanej na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa ust. § 257 CSP, v zmysle ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže „v danom prípade súd nezistil dôvody pre rozhodnutie o náhrade trov konania medzi stranami sporu v zmysle ust. § 257 CSP, ani zo sociálnych dôvodov na strane žalovanej, ani z dôvodu okolností prípadu“.

3. Proti výroku rozsudku o trovách konania podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žiadnej zo strán neprizná právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. V odvolaní žalovaná namietala aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v tejto časti a to pre nedostatok jeho odôvodnenia, keďže súd prvej inštancie presvedčivo nevysvetlil ako dospel k záveru, že v danom prípade nebola splnená podmienka výnimočnosti, a to či už v okolnostiach na strane strán sporu ako aj v okolnostiach danej veci. Zároveň prvoinštančnému súdu odvolateľka

vytkla nezrozumiteľnosť jeho úvah, keď jej síce povolil vzhľadom na jej osobné, majetkové a zárobné pomery splácať dlh v mesačných splátkach, avšak zároveň v inej časti konštatoval, že nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa (na aplikáciu § 257 CSP), v rámci ktorých sa prihliada najmä na majetkové, osobné a sociálne pomery strán sporu. Poukázala na svoje aktívne konanie v čase pred podaním žaloby, výraznú nerovnosť strán spor, spotrebiteľský charakter sporu a v neposlednom rade svoju nepriaznivú sociálnu situáciu. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na nedostatky riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa úvahy odvolacieho súdu žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

4. K odvolaniu žalovanej sa žalobca nevyjadril.

5. Rozsudok vo výroku vo veci samej (I.) nebol napadnutý odvolaním, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 3 CSP), a preto v tomto výroku nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP) v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 CSP a zistil, že nie sú podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 387), ani na jeho zmenu v napadnutom výroku o trovách konania (§ 388 CSP), preto rozsudok v napadnutom výroku zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa vo všeobecnosti rozumie procesný postup súdu, ktorým znemožní účastníkom konania (strane sporu) realizáciu ich procesných práv priznaných procesnými predpismi za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza, ale aj rozhodnutím samým. Takým rozhodnutím je aj rozsudok, ktorého niektorý výrok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

8. Zákom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo neodôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale predovšetkým má byť prameňom poznania úvahy súdu tak v otázke skutkového stavu veci, ako aj v otázke právneho posúdenia veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým poukázať na jeho správnosť a odôvodnenie rozhodnutia súčasne musí byť i prostriedkom kontroly jeho vecnej správnosti a správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

9. Ústavný súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach judikoval, že súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia je taktiež právo účastníkov na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, preto je povinnosťou súdu v každom rozhodnutí, a to aj v procesnom rozhodnutí uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03). V náleze sp. zn. IV. ÚS 142/2014 Ústavný súd SR sa vyjadril k otázke odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov o náhrade trov konania a uviedol, že rozhodnutie o trovách konania je potrebné primerane odôvodniť, pričom odôvodnenie rozhodnutia o trovách konania treba posudzovať v kontexte celého rozhodnutia.

10. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo 67/2010, aj na rozhodnutie o náhrade trov konania sa vzťahuje, že právo na riadne odôvodnenie patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozhodnutia ESLP Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, § 29; Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998 a ďalšie).

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (vo vzťahu k výroku o trovách konania napadnutého odvolaním) iba poukázal na znenie ust. § 257 CSP, ktorý zároveň len vo všeobecnej rovine interpretoval. Neuviedol však žiadne, ani stručné podstatné a konkrétne dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o nemožnosti aplikácie tejto právnej normy, ktoré by boli spôsobilé rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť úvahy súdu prvej inštancie vedúce k tomuto záveru. Rozsudok v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania je tak nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, lebo nespĺňa zákonné náležitosti a základné požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa ust. § 236 ods. 1 CSP a konštantnej judikatúry súdov, ktorá je naďalej

použiteľná aj podľa právnej úpravy po nadobudnutí účinnosti Civilného procesného poriadku od 1.7.2016.

12. Pokiaľ odôvodnenie súdneho rozhodnutia nespĺňa zákonné požiadavky, dochádza tu k procesnej vade konania vymedzenej v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, v dôsledku nesprávneho procesného postupu, ktorým súd odníma strane sporu možnosť konať pred súdom a porušuje jej právo na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Z uvedených dôvodov musel byť rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania zrušený podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a odvolací súd podľa § 391 ods. 1 CSP v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie s pokynom zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad pre rozhodnutie o trovách konania z pohľadu aplikácie ust. § 257 CSP; k tomu predovšetkým umožní žalovanej doplniť tvrdenia a argumentáciu o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, umožní vyjadriť sa k rozhodujúcim skutočnostiam tiež žalobcovi a následne po prípadnom doplnení dokazovania na základe návrhov sporových strán, o trovách konania opätovne v súlade so zákonom rozhodne. V tejto súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť na závery vyslovené v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 98/2018 z 2. mája 2018, v zmysle ktorých nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ust. § 257 CSP a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 CSP je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Nové rozhodnutie o trovách konania bude súd prvej inštancie povinný riadne odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné a v celom rozsahu zodpovedalo zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 236 CSP, a rozhodne v ňom aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

14. Odvolací súd dodáva, že podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Citované ustanovenie zákona predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP) a umožňuje súdu nepriznať nárok na náhradu trov konania strane sporu, ktorej inak tento nárok patrí. Podľa dôvodovej správy k ust. § 257 CSP účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením sudcovského moderačného práva. Aplikácia citovaného ustanovenia zákona pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú kumulatívne splnené dve podmienky: jedná sa o dôvody hodné osobitného zreteľa a ide o výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti pritom zákon bližšie nedefinuje, ale výklad ponecháva na súdnu prax. Výnimočnosť pritom môže spočívať v okolnostiach danej veci alebo (aj) v okolnostiach na strane účastníkov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa možno však zahrnúť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitost' prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 942). Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia § 257 CSP prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada tiež na postoj strán v konaní, ich správanie v priebehu sporu a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane, alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (porov. uznesenie Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14).

16. Existenciu ako aj neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle. Nie je prípustné odôvodnenie obsahujúce iba odkaz na výpoveď účastníka konania bez toho, aby bolo možné z napadnutého rozsudku zistiť, z akých dôkazných prostriedkov súd čerpal svoje zistenia pre následný záver o (ne)odôvodnenosti aplikovať § 257 (por. nálež Ústavného súdu SR z 2. mája 2018, sp. zn. III. ÚS 98/2018). Aj podľa ustálenej právnej praxe (pozri bližšie napr. nálež Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03 či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia 257, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť

náležite odôvodnené. (Števček, M.; Ficová, S.; Baricová, J.; Mesiarkinová, S.; Bajánková, J.; Tomašovič, M.; a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 940 - 943). Nepresvedčivosť odôvodnenia vo vzťahu k aplikácii § 257 CSP v konečnom dôsledku zakladá nepreskúmateľnosť a ústavnú neudržateľnosť rozhodnutia o trovách konania (por. nález Ústavného súdu SR z 2. mája 2018, sp. zn. III. ÚS 98/2018).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).